

Till

Ej avsett

88-12-10

Göran Beckerus
DN-Debattredaktionen
Fax: 08-568495

FÖRSLAG till artikel
från Maanvic Vigil

i.

Drygt tre månader har det gått sedan jag på palmeseinariet presenterade en rapport om eventuella förfalskningar eller manipulationer på LACs-bandkopior tillhörande natten när Olof Palme mördades.

Autenticiteten av informationen i kassettebanden som vi fick då i våra händer ansågs vara av avgörande karaktär med tanke på att vad som hördes där, om det var äkta, tidpunkterna var riktiga, och samtalen var rättolkade, kunde bl a bevisa och belysa om händelserna direkt efter mordet där ord stod mot ord.

Det handlade (och handlar) om dessa väsentliga minuter då Olof Palme förblöder på gatan, mördaren hinner bli evakuerad från området och hela mordoperationen framgångsrikt monteras ner av organisatörerna. Allt ser ut som om en organisation, som åtminstone militärt aldrig förr har opererat i Sverige, debuterar magistralt med inte mindre en av de svåraste militära objekterna som tänkas kan, nämligen mordet på statsminister. Och lyckas.

De som inte har varit intresserade i att bygga upp mordteorier utifrån möjliga mordmotiv utan har sökt sig till rena fakta i sina undersökningar har sett bandet, tillsammans med mordkulorna, några tidiga journalistbilder och möjligen några enstaka föremål till, som det enda data kring mordet som vetenskapligt kan betraktas som 'objektivt data'.

Allt annat data, däribland förstas samtliga vittnesmål, är att betrakta som subjektivt data. En typ av data som eventuellt kan inneha enormt värde, men som i motsats till det objektiva data kan så småningom förändras, förstöras under oskykliga förhörprocedurer eller t o m dö. Subjektivt data kan enbart visa sig ha varit riktigt eller falskt först efter mordets lösning.

inledning om
objektiva data
vård

För att illustrera det här med ett exempel kan vi säga att, sett med polisens ögon, är Kom. Söderströms vittnesmål subjektivt och felaktigt data; detta trots att vittnesmålet kommer från en gammal och erfaren polis.

Nu är det förstas så att det här mordet kan knappats kännetecknas av något öyerflöd med objektivt data. Inga vapen har påträffats, inga fotspår i snön, inga bilar. Kulorna som allmänheten hitade vid mordplatsen kan i bästa fall anses som möjligtvis de riktiga. Men man vet inte hur mördarna kunde veta att offret skulle finnas där han var, trots att bara tre alternativ är möjliga: angivning, avlyssning eller skuggning.

Därutöver finns inga bandinspelningar från sambandcentralen som kan dokumentera eller förstärka händelseförloppet efter skottlossningen, otroligt (men sant?) när det handlar om polisens sambandcentral i en stor huvudstad i Europa. Det primära bandinspelningssystem var inte färdigt installerat, har polisen berättat för oss. Andra bandinspelningar tagna på kassett och tillhörande varje operatorsbord var inte heller i drift. Dessa band är annars 'det låta sättet' för en operator att snabbt kunna kolla upp en inte rätt uppfattad uppgift via radio eller telefonkanalen en adress, ett namn eller ett

Ingen
SBC - inget
'Palme-mordet'

9/4
13/4

1

telefonnummer. Inte 'palmenatten'.
Inga andra signalspaningssystem (civila eller militära) har, vad man vet, hört av sig om radio-trafiken på de berörda radio-banden, vilket inte sätter heller något högt betyg på våra signalspanare.

När de ansvariga för mordutredningen bestämmer sig till 95% för ett viss spår och de berörda samtal skall kontrolleras försvinner ytterligare band från hemliga avlyssningar när de bäst behövs, mm, mm.

*Singer telefon
tillgång!*

När poliskommisarien som har befälet på gatan den kvällen bestrider den officiella versionen av händelserna förnekas han möjligheten att träffa just den mannen som stoppat och larmat honom på Kungsgatan.

ii.

Det är därför att det var så väldigt viktigt att allt kring vårt första kassetteband klargjordes. Och därför blev dubbelt så viktigt när det visade sig att det även fanns ett rullband att lysna på. Ett band som, om äkta, hade varit borta i två år, och som både kommissionerna, journalister och många fler ville så gärna granska dess innehåll.

För alla som inte har hängt med i de tekniska aspekterna kring det här nya bandet låt mig påminna här att det rör sig om ca (25x36=) 900 timmar av data och tal från och till LAC-90000 från ca kl 23.30 860227 till ca 00.30 860228.

*LAC - Beviset
bestämning*

Det skulle räcka med att peta bort (eller stoppa i) några få sekunder av data eller samtal från rullbandet för att göra det helt annorlunda ur bevissynpunkten.

På den här tiden har vi lärt oss att det är farligt att betrakta subjektivt data med enbart 'förnuftiga ögon'. Och ännu farligare om man tror att närheten till problemen utgör automatiskt ännu större förnuft att bedöma dem.

Förnuftet kan kanske tala om att det är på tok för komplicerat att förfalska ett band av LACs rullbandtyp. Men sanningen är att det helt otroliga har faktiskt redan hänt när några band kan bara försvinna från landets viktigaste mordutredning för att sedan plötsligt återkomma vid passande tillfälle. Och sorgeligt skulle det vara om landet behövde nöja sig med utredningar av begränsade kaliber i sund förnuftens namn.

*Beviset 25-
återkommer 2 dagar
eller vid ett tillfälle*

Alla tekniska medel måste ställas till förfogande för fastställning av bandens äkthet och för att klargöra alla möjliga andra frågor kring dessa famösa band. Ty bandet var och är bevisföremål i palmemordet. Och det är utomordentligt alvarligt om bevisföremål försvinner, även temporärt, från mordutredarnas direkta insyn. Bandet fick bara inte försvinna eller avsiktligt eller oavsiktligt avmagnetiseras, på samma sätt som kulorna får inte nu försvinna eller momentant vara borta. Likaså journalist Ulf Karlssons mycket tidiga originalbilder från mordplatsen måste finnas kvar (by the way: var är de?).

Att avstå ifrån att undersöka vad som intressant kan finnas i ett sådant band kan ha sina 'naturliga förklaringar' i början av mordundersökningen, i och för sig. Det fanns så mycket data att analysera och att titta i. Men inte nu längre. Bandet måste misstänkas. Och här gäller det varenda lilla minut i hela rullen.

Det räcker inte med ytterligare 'naturliga förklaringar' om saker och ting. De som slarvar bort bevismaterial gör sig naturligtvis misstänkta för brott i klass med 'förstöring av bevismaterial' och måste också undersökas. Synd bara att några 'oprofessionella spaningar' skall behöva påminna om det till ansvariga mordutredare.

iii.

En objektiv och förutsättningslös mordundersökning måste kunna misstänka alla. Och alla är förstas alla, d v s från Kom. Söderström till fru Palme och från sossar till moderater, såsom terrorister, poliser och militärer, palmeseminarister, m fl. Och mordutredningen måste acceptera en gång för alla att sedt med allmenhetens ögon står just makthavaren och folk med tillgång och vana att använda vapen, först i misstänksamhets listan.

Självfallet vore det inget argument mot att poliser kan ha sjutit Olof Palme att den här typen av vapnet inte bärs av poliser, på samma sätt som att det är inget argument mot att varken polisen eller LAC-anslutna kan förfalskat bandet att säga att 'sådana bandspelare inte finns hos polisen' eller att de är 'sällsynta i Sverige', eller att 'en kopia är omöjlig att framställa på LAC'. För självklart är det ett mindre problem för en organisation som tar itu med operationen 'att mörda statsminister' att manipulera ett band eller låta andra band försvinna från mordutredning om så det behövdes, bara man har tillgång till banden och lite tid på sig. Och bandet var borta i två år!

Om vi utgår nu ifrån vad spaningsledning talat om för oss i alla dessa år, nämligen, att undersökningen har drivits helt förutsättningslös och att inga spår betraktades som helt a-priori förkastade så måste vi lita på att polisen har haft polisspåret bland de möjliga spåren. Åtminstone i början.

Ta till exempel på nytt fallet med Kom Söderströms vittnesmål och även de som sympatiserar med hans version, om de är objektiva, måste accepterat att om han hade blivit en del av polisspåret.

För, antingen har Söderström rätt och allt detta leder till polisspåret (som det har gjort det hittills). Eller också har han fel, vilket också leder nu till polisspåret via självaste Söderström som involverad person eller desinformatör, och tills det blir solklart varför han har fel eller berättar fel.

Det sägs nu att det nya fakta efter SKLs analys av LACs rullbandet bekräftar den officiella versionen av händelserna, åtminstone när det gäller Söderströms berättelse. Må det vara så för ett kort ögonblick. Faktumet kvarstår att, trots att de gamla utskriften av bandinnehållet var så motsägelsefulla att det inte gick att motvevisa Söderström med hjälp av dem, var polisen inte intresserad i bandet och dess innehåll. Det är bara att konstatera att polisen har dessutom trott (d v s vetat) att Sabb-ambulansen var kvar på plats enligt Söderströms tidsversion utan att vidare fördjupa sig i ämnet.

inbunden i kommissionen
om Cesta

Det har också sagts att polisen inte hade några som helst möjligheter att lyssna på originalbandet. Då måste vi utgå ifrån att LACs kassettkopia har varit det enda materialet som polisen har haft till sitt förfogande. Hur kunde då polisen nöja sig med en sådan motsägelsefull information som inte ens kunde placera ambulanserna på rätt tid och plats. Vad visste polisen annars som gjorde att orden 'Sabb' (för Sabbatsberg) och 'plats' (för mordplatsen) hade helt ointressanta betydelse.

Kan Söderström ha antecknat eller tittat fel? Varför inte? Problemet skapas när polisen nonchalerar eller låter Söderströms version förbli halvutred. Polisens ointresse i hans berättelse omvandlas indirekt till en anklagelse mot honom som del i polisspåret. Det är trots allt inte vilken människa som helst som ifrågasätter det officiella tidsschemmat utan den polis som hade befälet den natten, och för övrigt den enda polisen som överhuvudtaget antecknat någon tid när larmet gick. Bättre förklaringar en 'möjliga naturliga förklaringar' borde skakas fram.

LAC-bandet var för oss, oprofessionella spaningar, det enda data källa som vi hade och kunde lita på. Vi antog ändå att polisen hade bättre tillgång till tillförlitligare data som inte var offentligt. Men sådant var inte fallet heller. Polisen hade inga bättre källor än det motsägelsefulla kassetbandet men ville ändå inte titta i LACs rullbandet. Om detta skedde av rena tekniska okunnihet, eller av att de inte vill titta i det datat av okända anledningar blir slutsatsen det samma:

i det ena fallet så står vi inför en mordutredare som inte kan förstå värdet av datat som de haft inför sina ögon i det här materialet, vilket självfallet ifrågasätter dess kapacitet att utreda och leder indirekt till polisspåret: för hur kan man tolka annars en sådan märklig okunnihet just i palmeutredningen?

i det andra, (när mordutredningen inte vill titta), så leder hela historien också direkt i polisspåret. Eller för att säga det med andra ord: att nonchalera objektiva datakällor och att låta band försvinna (även om ibland de hittas tillbaka av en slump) är förstas i sig en del av polisspåret.

Ty det s k polisspåret består naturligtvis inte enbart av poliser som aktivt kunde ha bidragit i själva mordoperationen utan i högsta grad också, av vad de inte har gjort under operationens evakueringsfas, direkt efter operationen, och inte minst av vad polisen inte visste och inte ville veta vid senare laget, under själva utredningsfasen.

iv.
*

Den 20 september i år var jag på besök hos Jörgen Almblad för att bli diskuterat olika aspekter av det som hade kommit ut i massmedia om mina och hans uttalande kring alla dessa band.

Jag påpekade för honom just om mängden av information som finns i sådana band, att det var oerhört märkligt att:

- ingen hade sett till att allt material från bandet stod till mordutredningens förfogande. Att ingen hade specialiserat sig på just vad den typ av band kan ha att bjuda på.

- även när vi visste att det fanns flera samtal som berörde direkt palmemordet och som inte var redovisade bland de s k Samtal 1-13 reagerade mordutredningen inte.
- att nästa band (d v s bandet som börjar kl 0.00 860301) inte ens hade beslagtogs av polisen eller åtminstone gått igenom av någon ansvarig utredare.
- att de som hade lämnat tillbaka bandet till ~~malkvarnen~~ ^{förstöring} inte ens hade förhörts om varför.
- att bandet hade försvunnit i två år utan att någon reagerat, inte ens när kommissionerna granskade polisarbetet och polisspåret.

Jag sade till honom att jag betraktade det bortslarvade bandet som ett mycket viktigt bevisföremål i klass med mordkulorna och som knappast kunde betraktas som fullständigt analyserat. Jag ville ha hans åsikt i frågan och jag ville veta hur han ställde sig inför att göra en grundlig undersökning om vem och varför lämnade bandet tillbaka till LAC, samtidigt som man försökte fastställa om rullbandet hade mer viktigt data att bidra med till mordutredningen och fortfarande var det i sitt ursprungligt skick.

Jag sade också till honom att det ansågs som väsentligt att en oberoende instans eller kommission tittade förutsättningslös på hela bandproblematik.

I en tid när band fortsätter att försvinna från mordutredningen just när man vill ha dem kvar kan vara i sin ordning att poängtera svaret jag fick när jag frågade om han ändå tyckte att det hade varit rätt att lämna rullbandet tillbaka till LAC. Då sade han att 'om man hade vetat då att det skulle bli en sådan kalabalik kring bandet självklart att man borde sparat det'.

~~Det var alltså inte för innehållet (d v s eventuella oupptäckta intressanta fakta) i bevisföremålet bandet, utan för att undvika snacket kring det som själva bandet var viktigt.~~

Hans inställning var sådan (och hans beställning från SKL bekräftade sedan det) att han redan 'visste' att inget nytt kunde komma från bandets innehåll och märkliga försvinnandet.

Han beställer alltså inte från SKL, en kriminalteknisk fastställning av var bandet har funnits under dessa två år, när lämnades det tillbaka till LAC, av vem och på vems uppdrag, samt en komplet redogörelse av allt intressant som den här datakälla kan ha. Han beställer med andra ord inte en komplet ransakan av allt material från bandet som kan vara av intresse för utredningen.

Han vill inte undersöka heller varför nästa band inte beslagtogs.

Han i bästa fall förstår inte (inte han heller) värdet av materialet han har framför sig och kanske av den anledning beställer från SKL en utredning i sådana termer. Han helt enkelt tycker inte, att det är värt att titta djupare.

Om det är alvarligt att polisen 'inte vill veta' (och det är naturligtvis väldigt alvarligt om det är som det ibland påstås att polisen ofta 'inte vill veta' när det gäller vissa spår och vittne) desto mer alvarligt är nu om åklagaren inte heller vill veta varför polisen inte vill veta.

Med en sådan beställning på sitt bord är det klart att inget SKL kan leta efter vad det ska. Utredarna på SKL måste tillämpa 'sunt förnuft' kriterier i hur mycket de ska 'lyssna' på, ty det är precis som de säger till mig när jag frågar: 'SKL är inte någon självdriven instans i mordutredning utan vi agerar på uppdrag från mordutredningen. Det är egentligen inte vår uppgift enligt den beställningen vi fått från åklagaren att leta efter allt möjligt data i bandet. Vadå för data i så fall. Hur skall vi kunna veta vad vi ska leta efter'.

SKLs uppgift hade då förminskats till att bestämma om jag hade rätt eller fel. Bandets innehåll hade hamnat mellan två stolar. Bandet hade inte haft en ärlig chans att visa vad det kunde.

v.

Angående själva SKL-analys och rapport vill jag framföra följande synpunkter:

September 1988 fick jag besöket i Stockholm av två man från SKL som sedan skulle leda utredningen kring banden: Peter Kylsäter och Thomas Ericsson. De sade till mig att SKL saknade erfarenhet och kompetens till den här typ av utredning och att de befann sig in en tidig fas av materialinsamling. Vi diskuterade i allmänna ordalag min rapport och de fick muntligt mina åsikter om hur SKLs undersökningen skulle utföras.

Som komplement skickade jag den 4 oktober till SKLs P Kylsäter ett brev där jag underströk mina rekommendationer om hantering av bandet tills man visste exakt vad och hur skulle det testas, d v s tills man hade i samråd med specialister i förfälskningar av magnetmedia, formulerat en kravspecifikation för testen. Jag skickade också ett förslag till kravspec. enligt vad vi kom överens att jag skulle göra.

På mitt brev sade jag:

a- att jag utgick ifrån att LACs rullband var fortfarande orört, d v s att ingen hade spolat det fram och tillbaks eller lyssnat på det sedan det hittades på nytt, samt att jag hoppades att man hade varit mycket försiktigt med den fysiska beröring av bandet.

b- att banden (äkta eller manipulerat) var en oersättlig källa av rå-data som tillhörde morddagen och som berörde själva mordet i mycket hög grad. Att de var mitt önskemål att värdet av sådan information inte blev degraderat genom en oförsiktig hantering av bandet, samt att banden borde framöver betraktas som till mord relaterade bevismaterial.

c- att avlyssning och höghastighetsspolning av magnetmedia, som bekant är, medför små förändringar i själva mediet (både mekaniska och elektromagnetiska) som kan vara av avgörande betydelse senare, både när det gäller tillgång och kvaliteten på data-innehåll. Att man helst skall planera sina test på sådant sätt att banden används ytterst få gånger (gärna en enda gång) nämligen i samband med produktionen av arbetskopior.

Uppgift från
Mordutredningen
i själva
ordalag av
man på SKL
inte rekomm.
man ska leta
efter

d- Att från en förutsättningslös utgångspunkt måste banden i fråga (samtliga) betraktas som eventuellt oäkta. Och att om en sådan slutsats blev aktuell skulle det säkert medföra att en ny analys av banden blev nödvändig under helt andra förutsättningar, t ex för att kunna fastställa när och hur dessa manipulationer hade ägt rum och av vem de hade förorsakats. Jag påpekade också att det vore extremt olyckligt om en sådan analys skulle behöva göras på en material som inte längre kunde berätta sin egen historia.

Av den presskonferens som ägde rum den ?? november 1988 på SKL där fick vi den skriftliga slutrapporten från SKL och av bandinspelningen från den dagen där frågor som P Poutiainen och jag ställde både till P Kylsäter och Prof I Kopp framkommer att:

*I LINKÖPING
MANNINEN
Periti var
där.*

- ① SKL saknar och har saknat kunskapen och kompetens i elektronik och signalanalys lämpligt för analysen.
- ② Några specialister i magnetmediaförfalskning har aldrig konsulterats i samband med testen.
- ③ Att någon kravspecifikation för testen har aldrig tagits fram före testen. En sådan dokument finns överhuvudtaget inte på SKL.
- ④ Att åklagaren har inte beställt varken skriftligt eller muntligt en teknisk analys av bandens historia. Att SKL betraktade inte heller den som en uppgift bland dem beställda.
- ⑤ Att SKL har litat på de uppgifter som fått från den berörda myndigheten när det gäller diverse informationer om tidsuppgifter och om hantering av banden.
- ⑥ Fastställning av en tidsorigo oberoende av mord-data kunde inte genomföras, och därmed
- ⑦ Kontinuiteten av de olika tal/data-kanaler räknade från en sådan tidsorigo genomfördes inte under några omfattande tidsperioder.
- ⑧ Lika viktigt än vad som finns på bandet kan vara en del luckor som förblir oförklarade. Finns det fler luckor? Är det bevisat att de inte finns? Vi fick inga svar på dessa frågor.
- 9- Identifikationen av inspelande bandstation genom mätning av fasskillnader mellan pilottonen i de olika kanalerna tyder på att bandet producerats på en av LACs maskiner men bevisar inte det. SKLs metod för identifieringen av bandstationen kan med större säkerhet avgöra vilken maskin användes men kan inte avgöra om den maskin simulerades på en annan anläggning. Vidare utfördes analysen för en mycket begränsat del av inspelningstid. Min åsikt är att mätmetoden är korrekt under förutsättningen att man vet i förväg att bandet är intakt och kommer från en av LACs maskiner. Men, är inte just detta vi vill bevisa?

10- Analysen av 'klicket' över 'och femtio', som jag påpekade på palmeseinariet, utgjorde inte det mest intressanta delen av våra observationer utan det var antal svängningar över pip-tonen som var det. SKLs rapport talar om att antal svängningar är 'ca. 113' för morddagen när vi vet att inspelningar som spårats på Arkivet för ljud och bild visar exakt hur många perioder det är frågan om och när mätningar genomförda med materialet för den 15 augusti 1988 visar en motsägelsefull resultat.

11- Analys av kontakt magnetisering mellan varven i rullbandet har inte gjorts i någon omfattande form. Därmed blir inte förklarad hur vårt kassetband, som enligt LAC/polisen är en kopia av en tidig kopia från rullbandet kunde redan visa spår av rullbandets kontaktmagnetisering.

12- SKL bedömer inte ha varken råd, tid och intresse i att fortsätta med analyser av bandet. 'Vi har mycket annat att göra', låter det ordagrana kommentar från I. Kopp, 'och vi inser inte vad vi skall vidare söka i detta band'.

Man har, enligt min bedömning, inte bevisat att bandet är intakt utan knappast att det kan finnas de eviga 'naturliga förklaringar' om varför jag kan ha mätt fel. Detta är vad som är kvar av den utlovade oberoende kommissionens bandanalys.

~~Resultaten av det märkliga förloppet är nu det att de som har bandet (och kommer att ha det kvar om det inte blir nu raderat) är antingen inte intresserade i den informationen som finns i det eller vet inte vad de skall söka efter, medan de som är riktigt intresserade i att gräva mer i det inte får tillstånd för att göra det. Och observera här att det inte är fråga om att skydda mordutredningen, för som polisen har redan sagt finns det inte där något som kan skada mordutredning (allt intressant data tillhörande mordutredning var ju alla redan extraerad från bandet mars-86).~~

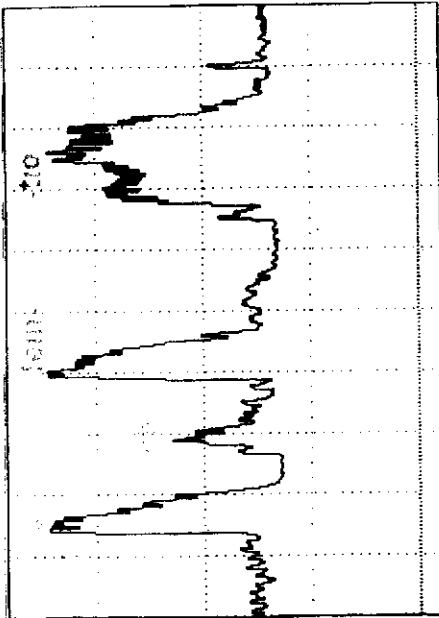
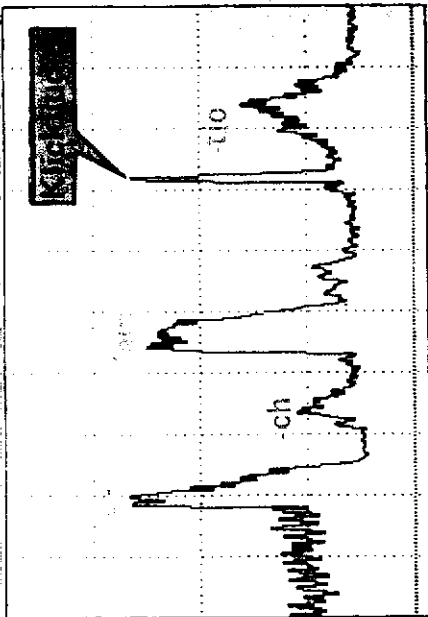
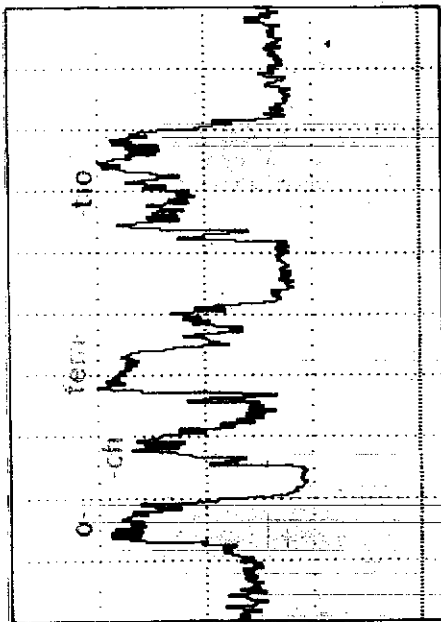
Mauricio VIGIL
Elektronik och datakonsult.

Ridvägen 32, 3tr
17248, Sundbyberg

T:733 0869
T:359 360

f

Teknikerns bilder av Fröken Ur

Polisens kopia

Polisens band från natten då Olof Palme mördades (se diagrammet till vänster) skiljer sig från avspelningen av den Fröken Ur-maskin, B-maskinen, som var i bruk mornnatten. Det klickjud man tydligt ser på B-maskinens ljudkurva (mitten) finns inte på polisens band. I stället liknar polisens bandkopia en motsvarande avspelning

– Jag vill inte dra några slutsatser, säger Mauricio Vigil, det får andra göra.

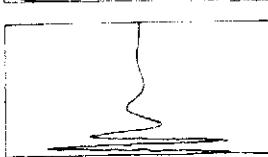
– Jag presenterar resultatet från min undersökning. Jag hoppas någon annan gör samma undersökning, då kan vi jämföra resultatet.

Det var på en presskonferens, telefonkonferensen Mauricio Vigil presenterade en uppseendeväckande

B-maskinen

av Fröken Urs A-maskin (till höger). Privatspanarna i den så kallade Sven Anérgruppen har fört fram misstanken att polisen förfalskat sitt band från mornnatten för att dölja ja fel som begicks minuterna efter mordet. Samtliga kurvor ovan visar Fröken Ur när hon säger ”och femtio” i tidsangivelsen.

A-maskinen

var en ganska gammalmodig anläggning uppbyggd med hederlig mekanik. Han fann två separata Fröken Ur kallade A och B. När A är i tjänst fungerar B som reserv. B slås då automatiskt på, om något händer A. Men om också B går sönder tystnar Fröken Ur, att än en gång återgå till A måste ske manuellt.

Roterande skiva

Det mest intressanta var

A-maskinen B-maskinen

Även ljudanalysen av pip-tonen i Frökens Urs tidsangivelser skiljer sig mellan A-och B-maskinerna. A-maskinens ton är en tussendels sekund längre och har ett annat slut än A-maskinens.

vorna aldrig kan filas exakt lika.

Det är fingeravtrycket och klicket som fått Mauricio Vigil att ställa frågan

undersökning. I flera månader har han undersökt en kopia av det band som spelades in vid larmcentralen den natt Olof Palme mördades. Den avgörande frågan har varit; stämmer tidsangivelsen på bandet? - I början lyssnade jag om och om igen på bandet, berättar Mauricio Vigil, jag försökte hitta något som kunde ge en uppfattning om tiden.

- Men rätt snart koncentrerade jag mig på Fröken Ur och jag började fundera över pipsignalen. Det första steget blev att förstå tekniken bakom Fröken Ur.

Vad Mauricio Vigil fann

den del där pipsjudet alstras. Grovt förenklat det en skiva som roterar. Cirka en centimeter av skivan är utsågad, som en kakbit, och fungerar som ett fönster för en fotocell. En fast ljusstråle träffar skivan, fram till fotocellen.

- Det slog mig, säger Mauricio Vigil, att dessa två fönster aldrig kan vara exakt lika. Det måste finnas en början och ett slut på pipsignalen. Nu skaffade Mauricio Vigil en dator och ljudanalysprogram, Codas.

- Med programmet kunde jag göra amplituddiagram; och jag kunde analy-

Foto PER WESTERGÅRD

- Jag vill inte dra några slutsatser, det får andra göra, säger Mauricio Vigil om sin uppseendeväckande undersökning.

sera pipsjudet in i minsta detalj.

Samtidigt beställde Mauricio Vigil band från Arkivet för Ljud och Bild. Arkivet spelar in allt som sänds på radio. Som bekant sänder radion också Fröken Ur.

- Radion sände Fröken Ur 21.06.00 och 21.06.10 mordkvällen och de sände henne 12.59.50 förmiddagen dagen efter.

Nu gjorde Mauricio Vigil en sensationell upptäckt.

När Fröken Ur säger "...och femtio" på arkivets band hörs ett klick. Ett tydligt hörbart klick som måste komma från en skada i inspelningen.

- Till dess hade jag bara famlat mig fram. Men jag kunde inte höra detta klick på kopian från radion. Nu renodlade jag metoden att kunna skilja de två maskinerna A och B.

Men även fönstret och fotocellen blev nu ytterst viktiga.

- Piptonen är mycket exakt i frekvens och cirka 0,1 sekund lång, säger Mauricio Vigil, tack vare arrangemanget med fotocellen får tonen ett karaktéristiskt start och slut.

- Och slutet blir helt olika beroende på vilken maskin som sänder. Skillnaden är lika tydlig som ett fingeravtryck. Det beror på att urtagen i de två ski-

Foto STEFAN SWEDNÉR

- Det här är ett originalband, så ser de ut och de räcker i 26 till 27 timmar, säger Lars Karlsson.

i tjänst vartannat dygn. Den bandspelare som inte spelar in fungerar då som reserv och slås automatiskt på om något fel uppstår.

Bandspelarna har 36 inspelningskanaler, på en av dessa kanaler spelas Fröken Ur in från en direktlinje till Televerket. På de övriga spelas de olika operationsplatserna in.

- Det viktiga är, säger Lars Karlsson, att vi inte har någon möjlighet att radera en enskild kanal. Vi

Länsalarmeringscentralen:

- Tekniskt omöjligt förfalska bandet här

- Jag hävdar att bandet omöjligt kan ha förfalskats här på Länsalarmeringscentralen, säger biträdande chefen Lars Karlsson, vi har inte den möjligheten tekniskt.

Lars Karlsson stöder sig på rutinerna och maskinerna. På länsalarmeringscentralen har man två bandspelare av märket Assmann. Bandspelarna är

har ett huvud som raderar alla kanalerna samtidigt.

- När vi sedan gör en kopia av bandet till polisen gör vi kopian på en vanlig, billig monokassetbandspelare.

- Vi har två reglage. Först spelar vi in Fröken Ur när sedan radioafiken börjar drar vi ner Fröken Ur och lyfter in radioafiken, allt spelat in på samma kanal.

- Men vi har också ett annat tidssystem i huset.

har ett huvud som raderar alla kanalerna samtidigt.

- När vi sedan gör en kopia av bandet till polisen gör vi kopian på en vanlig, billig monokassetbandspelare.

- Vi har två reglage. Först spelar vi in Fröken Ur när sedan radioafiken börjar drar vi ner Fröken Ur och lyfter in radioafiken, allt spelat in på samma kanal.

- Men vi har också ett annat tidssystem i huset.

Alla telefonsamtal från våra operatörer går in i ett datasystem och i det systemet finns dataloggtider. Det är ett helt fristående system och dataloggarna stämde överens med tiderna från Fröken Ur.

- Skulle Fröken Ur ha förfalskats på en kopia vi gjorde här, åt polisen, skulle också vårt datalogg-system varit förfalskat och det betraktar jag som helt omöjligt. Tyvärr finns dataloggarna ej längre kvar.

Alla telefonsamtal från våra operatörer går in i ett datasystem och i det systemet finns dataloggtider. Det är ett helt fristående system och dataloggarna stämde överens med tiderna från Fröken Ur.

- Skulle Fröken Ur ha förfalskats på en kopia vi gjorde här, åt polisen, skulle också vårt datalogg-system varit förfalskat och det betraktar jag som helt omöjligt. Tyvärr finns dataloggarna ej längre kvar.

ricio Vigil att ställa frågan - Vad är det för Fröken Ur som hörs på den kopia polisen lämnat ut?

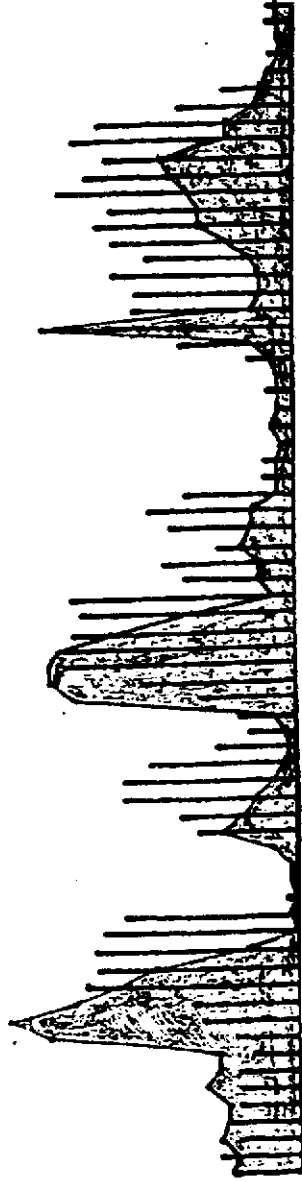
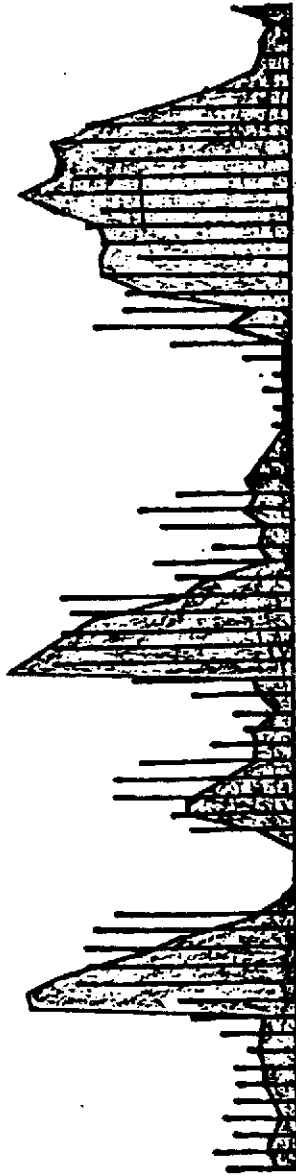
Enligt all sannolikhet var det Fröken Ur - maskin B som sände mordnatten, enligt banden från Arkivet för Ljud och Bild. Men vart har fingeravtrycket och klicket tagt vägen på polisens kopia?

- Jag är inte främmande för att min undersökning kan vara fel, säger Mauricio Vigil, jag vill helst av allt ha en opartisk oberoende undersökning. Vi kan sedan jämföra resultaten.

- Dessutom skulle jag önska, nu när originalbandet hittats, att det också analyserades av en oberoende instans. Innan det sker hoppas jag att ingen i onödan spelar bandet, då kan värdefull information gå till spillo.

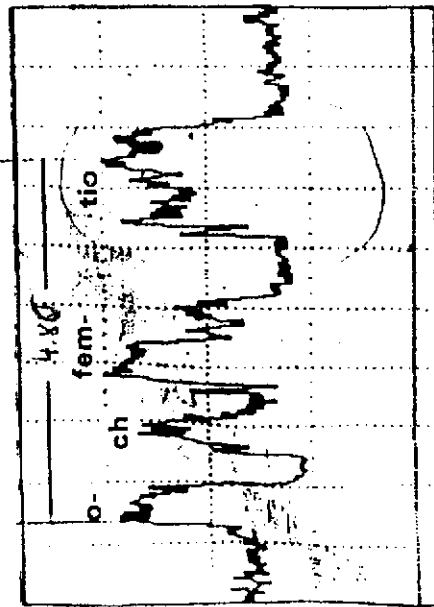
ROGER THORÉN

o ch sam tio

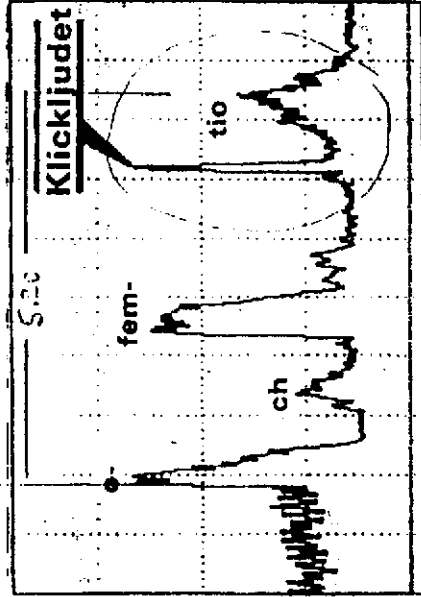

Den utjämnade ljudkurvan för ordet "och femtio"
 på polisens bandkopia som standardiseringen
 lagd över de enligt samma förfärdade utjämnade kurvorna
 för Fröken Nr A (ovan) och Fröken Nr B (nedan).

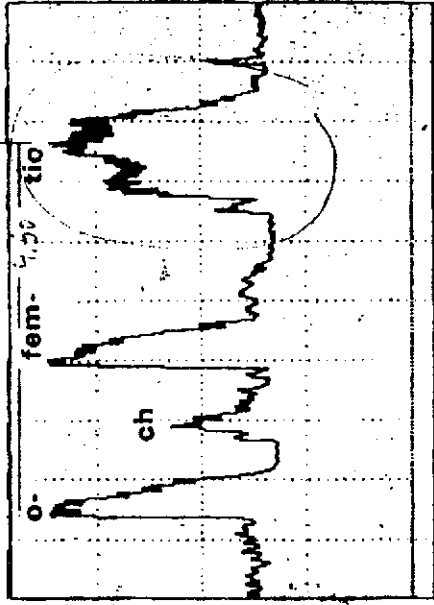
Arbetet/Torsdag, 15 september 1988

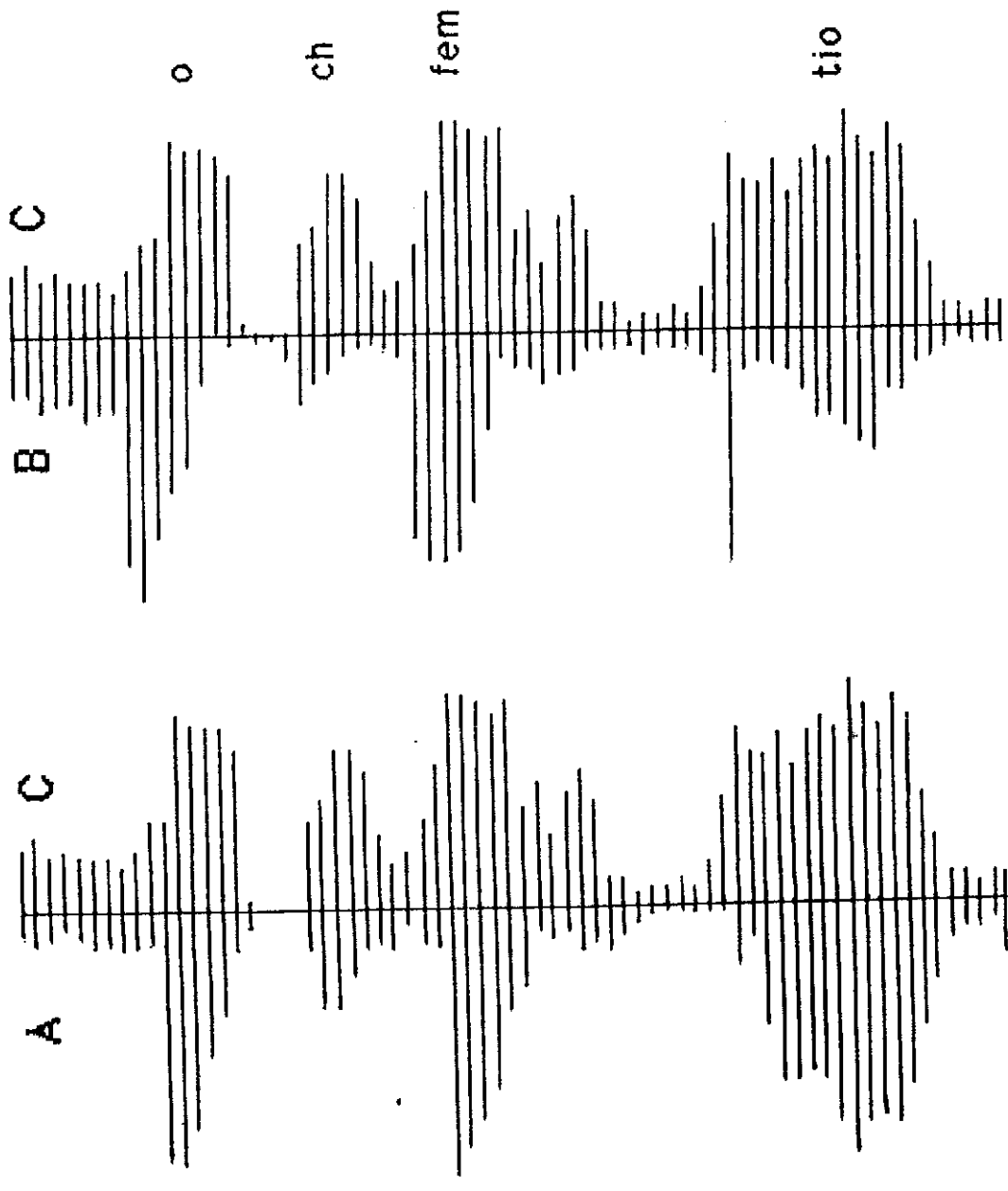
● Så här ser Fröken ur på polisens bandkopia ut.

● Och så här ser Fröken Ur från B-maskinen ut. Det var den som var i bruk natten då Palme mördades. Klicket syns som en kraftig topp. Också pip-tonerna är olika på A- och B-maskinerna.

● Och så här ser A-maskinens ljudkurva ut. Inget Klick som B-maskinen har, och samma pip-ton som på polisens bandkopia.

Ljudkurvorna från LAC-bandinspelningar av orden "och femtio",
 för bättre optisk (och även statistisk) jämförelse
 transformerade till stavdiagram och vända 90 grader.
 (A = Fröken Ur A, B = Fröken Ur B, C = Fröken Ur på bandkoptan.)